

INNKALLING TIL MØTE I FORSKNINGSSTRATEGISK UTVALG

Sted: **Torsdag 17.6.13 klokka 11.00-13.00: MH U7.220 Rådrom**

Saksliste:

- Sak 14-14 Open Access.
 - Sak 15-14 Kommersialisering av forskning.
 - Sak 16-14 Posisjonering mot nærings-ph.d.
 - Sak 17-14 Plan/strategi for organisering av større infrastruktur.
 - Sak 18-14 Eventuelt.
-

Sak 14-14 Open Access.

Presentasjon av status og utfordringer ved Jan Erik Frantsvåg, UB.

Sak 15-14 Kommersialisering av forskning.

Presentasjon av noen utfordringer ved Pål Vegar Storeheier, AFU.

Sak 16-14 Posisjonering mot nærings-ph.d.

Spørsmål:

1. Hvordan vil vi arbeide og posisjonere oss i forhold til disse mulighetene?
2. Hvilke erfaringer har vi og andre fakultet med nærings-ph.d.?
3. Hva planlegges på nivå 1?
4. Hva planlegges på andre fakulteter?
5. I hvilken grad bør vi koordinere oss med tanke på ambisjoner, planer og innsats?

Sak 17-14 Plan/strategi for organisering av større infrastruktur.

Bakgrunn: Utdrag fra Forsknings- og utdanningsmelding 2013

Forskningsinfrastrukturer antas å ha en sterk strukturerende effekt på forskningen og er et sentralt virkemiddel i internasjonaliseringen av norsk forskning. Nylig la Norges forskningsråd frem dokumentet «Norsk veikart for forskningsinfrastruktur, 2014». En gjennomgang av dokumentet viser at UiT er vertskap for kun to av disse plattformene (Historisk befolkningsregister og EISCAT), mens miljøene i Bergen, Oslo og Trondheim har ansvar for henholdsvis 10, 13 og 11 av da totalt 52 plattformene. Slike plattformer, særlig teknologiplattformene, er selvfølgelig uhyre viktige for utvikling og strukturering av fagfelt. Plattformene fremheves av Forskningsrådet som viktige innretninger for sikring av utviklingen innen Norsk forskning. UiT er partner i mange

av plattformene, men er som nevnt ansvarlig for utviklingen av kun to av de nasjonale teknologiplattformene.

I juni (2014) lyste Forskningsrådet ut midler til nye investeringer i forskningsinfrastruktur. Dette var den fjerde utlysningen av midler innenfor finansieringsordningen Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur (etablert i 2008) for å bøte på det store behovet for utstyrsinvesteringer innen norsk forskning.

Å være vertskap for en nasjonal forskningsinfrastruktur medfører et stort ansvar og i mange tilfeller økonomiske forpliktelser; Vertskapsinstitusjonene skal ha klare planer for hvordan infrastrukturene skal forvaltes, gjøres tilgjengelig og driftes på lang sikt. Det er viktig for alle involverte parter at det etableres en bærekraftig driftsøkonomi for de regionale og nasjonale forskningsinfrastrukturene. Som en hovedregel foreslår Forskningsrådet at utgifter til drift av forskningsinfrastruktur dekkes av de prosjektene som anvender infrastrukturen. Etablering av ny forskningsinfrastruktur er normalt ikke en oppgave for en enkelt forskningsgruppe, men det vil være absolutt avgjørende for igangsetting for prosesser mot etablering av ny infrastruktur at initiativet har en sterk faglig forankring. I og med at UiT ser ut til å ha en beskjeden nasjonal rolle kan det tyde på at vi ikke har gode nok insitamenter ovenfor potensielle miljøer og heller ikke et velutviklet apparat for å gi drahjelp til slike initiativer.

Forskningsinstitusjonene oppfordres til å ha økonomisystemer som synliggjør alle kostnader forbundet med forskningsinfrastruktur, herunder driftskostnader og avskrivninger. Disse kostnadene bør fordeles på prosjektene som bruker infrastrukturen og synliggjøres i prosjektbudsjettet. Dermed kan de som finansierer forskning, inkludert Forskningsrådet, dekke infrastrukturkostnader som påløper i prosjektene. Forskningsrådet oppfordrer stadig institusjonene til å bruke avskrivningsordningen.

Nåværende regjering har gitt signaler om at de ønsker å stimulere fagmiljøer som er i internasjonal front samt at kvaliteten på forskning generelt skal styrkes. Videre har regjeringen besluttet å styrke koordineringen av forskningspolitikken ved å innlemme forskningspolitikken i de ordinære regjeringskonferansene. Dette skal være et grep for å sikre en mer helhetlig forskningspolitikk ved at alle statsråder deltar i diskusjonene, under ledelse av statsministeren.

Implikasjoner for UiT. Moderne vitenskapelig utstyr, avanserte laboratorier og infrastruktur for samling og håndtering av data er nødvendige verktøy for svært mange av våre forskere – kanskje særlig innen gjennombruddsforskning. Slik infrastruktur er kostbare i innkjøp og drift, og krever ofte kompetent støttepersonale, ekstern finansiering og koordinering av prosesser internt, nasjonalt og internasjonalt. UiT er i liten grad vertskap for nasjonal forskningsinfrastruktur finansiert av Forskningsrådets ordning for Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur, og ligger her langt bak de andre breddeuniversitetene. Slik infrastruktur virker tydeliggjørende på forskningsprofilen, utvikler og strukturerer fagmiljøene, virker tiltrekkende på

internasjonale forskningsmiljøer, gjør lokalt utdannede talenter mer synlige internasjonalt og gjør dem dermed mer attraktive som samarbeidspartnere. Det er således flere gode grunner for at det bør utarbeides en strategi for forskningsinfrastruktur der man blant annet (i) identifiserer behovet for større forskningsinfrastruktur som UiT skal ta mål av seg å være nasjonalt vertskap for, (ii) vurderer hvordan institusjonen best kan synliggjøre Tromsø-basert infrastruktur og (iii) vurderer hvordan institusjonen best allokterer interne midler til infrastruktur.

Sak 18-14 Eventuelt.